

V Bruseli 24. mája 2024
(OR. en)

10298/24

COMPET 589
MI 538

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	24. mája 2024
Komu:	Delegácie

Č. predch. dok.:	9715/24 + ADD1 REV 1
Predmet:	Jednotný trh v prospech všetkých – závery Rady (schválené 24. mája 2024)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o jednotnom trhu v prospech všetkých, ktoré Rada (konkurencieschopnosť) schválila na svojom 4 026. zasadnutí 24. mája 2024.

**ZÁVERY RADY
JEDNOTNÝ TRH V PROSPECH VŠETKÝCH**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC:

- závery Európskej rady z 23. marca 2023¹, v ktorých sa vyzýva na prijatie ambiciózných opatrení s cieľom dobudovať jednotný trh,
- závery Európskej rady z 29. a 30. júna 2023², v ktorých sa vyzýva na predloženie nezávislej správy na vysokej úrovni o budúcnosti jednotného trhu a v ktorých sa nadchádzajúce predsedníctva Rady a Komisia vyzývajú, aby v tejto práci pokročili v konzultácii s členskými štátmi,
- závery z mimoriadneho zasadnutia Európskej rady zo 17. a 18. apríla 2024 o novej dohode v oblasti konkurencieschopnosti, najmä výzvu na vypracovanie novej horizontálnej stratégie jednotného trhu do júna 2025³,
- vysvetľujúce stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému Nová európska stratégia pre vnútorný trh,⁴ prijaté na jeho plenárnom zasadnutí 17. a 18. januára 2024,

¹ EUCO 4/23.

² EUCO 7/23.

³ EUCO 12/24.

⁴ INT/1043 – EESC-2023-03693-00-00-AC-TRA (SK).

- oznámenie Komisie s názvom Výročná správa 2024 o jednotnom trhu a konkurencieschopnosti⁵, v ktorom sa sledujú výsledky deviatich faktorov uvedených v oznámení Komisie s názvom Dlhodobá konkurencieschopnosť EÚ: výhľad na obdobie po roku 2030⁶ a v ktorom sa pracuje na dosiahnutí cieľov stanovených v uvedenom oznámení a v oznámení Komisie s názvom 30 rokov jednotného trhu⁷;

I. Potreba novej horizontálnej stratégie pre jednotný trh

1. ZDÔRAZŇUJE ústrednú úlohu jednotného trhu ako hnacej sily európskej integrácie, udržateľného a inkluzívneho rastu, ako aj globálnej sily Únie; v tejto súvislosti PODČIARKUJE potrebu plne funkčného jednotného trhu ako základného predpokladu dlhodobej konkurencieschopnosti a prosperity s cieľom dosiahnuť spravodlivú zelenú a digitálnu transformáciu a zabezpečiť rovnaké podmienky, pri ktorých nebude nikto opomenutý; ZDÔRAZŇUJE potrebu zahrnúť do novej horizontálnej stratégie pre jednotný trh konkrétne kroky smerom k ďalšej integrácii, odstráneniu neodôvodnených alebo neprimeraných prekážok, najmä pre služby, a zabráneniu obmedzeniam voľného pohybu; ZDÔRAZŇUJE, že plne fungujúci jednotný trh musí byť založený na zásade subsidiarity a proporcionality;
2. OPĀTOVNE ZDÔRAZŇUJE, že na zachovanie hospodárskej bezpečnosti, odolnosti a konkurencieschopnosti Únie je potrebné vynaložiť viac úsilia na oživenie sociálneho trhového hospodárstva Únie a jej priemyselnej základne, ďalšie posilnenie prepojenosti Únie a zvýšenie odolnosti jej dodávateľských reťazcov, ako aj na posilnenie jej vedúceho postavenia v oblasti technológií a atraktívnosti ako miesta podnikania a trhu práce, kde môžu MSP inovovať, rozširovať sa a prosperovať; ZDÔRAZŇUJE, že jednotnému trhu sa musí poskytnúť strategická geopolitická vízia, aby sa zaručilo dosiahnutie týchto cieľov a jeho strategickej autonómie a aby sa zároveň zachovalo otvorené hospodárstvo a dosiahla klimatická neutralita;

⁵ ST 6622/24.

⁶ ST 7604/23.

⁷ ST 7278/23.

3. ZDÔRAZŇUJE, že ďalšia integrácia jednotného trhu umožní Únii udržať si vedúce postavenie, pokiaľ ide o ochranu životného prostredia a dodržiavanie ľudských práv; ZDÔRAZŇUJE, že environmentálna nečinnosť a klimatické riziká budú mať nepriaznivý vplyv na jednotný trh, a PODČIARKUJE zásadnú úlohu, ktorú môže jednotný trh na základe Európskej zelenej dohody zohrávať pri využívaní kombinovaných prínosov udržateľnosti a konkurencieschopnosti;
4. ZDÔRAZŇUJE kľúčovú úlohu politiky súdržnosti pri stimulovaní dlhodobého udržateľného rastu a podpore vzostupnej hospodárskej, územnej a sociálnej súdržnosti a konvergenencie; ZDÔRAZŇUJE, že silný jednotný trh ide ruka v ruke s politikou súdržnosti, ktorá znižuje sociálne a regionálne rozdiely, čím sa všetkým regiónom, občanom, spotrebiteľom a podnikom, najmä MSP, umožňuje využívať výhody jednotného trhu;
5. OPÄTOVNE POTVRDZUJE význam jednotného trhu pre budúce procesy rozširovania ako súčasti širšej koncepcie postupnej integrácie;
6. PRIPOMÍNA, že jednotný trh musí prinášať inkluzívne riešenia, a UZNÁVA význam prístupu k vysokokvalitným a cenovo dostupným službám všeobecného záujmu, najmä v prípade zlyhania trhu, a pozornosti venovanej najvzdialenejším, ostrovným a menej prepojeným alebo rozvinutým regiónom s cieľom posilniť dôveru občanov, pracovníkov, spotrebiteľov a podnikov v jednotný trh; v tejto súvislosti ZDÔRAZŇUJE význam investícií do týchto služieb a prístupu k nim;
7. VÍTA dynamiku vytvorenú nezávislou správou na vysokej úrovni s názvom „Oveľa viac než len trh“, ktorú vypracoval Enrico Letta⁸ a ktorá prispeje k diskusiám o prioritách ďalšieho legislatívneho cyklu (2024 – 2029), a SO ZÁUJMOM OČAKÁVA nadchádzajúcu správu o konkurencieschopnosti Európy, ktorú vypracuje Mario Draghi;

⁸ <https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>.

II. Úsilie o vytvorenie koherentného, účinného a nadčasového regulačného rámca

8. ZDÔRAZŇUJE potrebu naliehavého a ambiciózneho zjednodušenia regulačného rámca Únie (*choc de simplification*) s cieľom zaručiť skutočne rovnaké podmienky, zabezpečiť priaznivé podnikateľské prostredie a podporiť investície a hospodársku súťaž, ako aj výskum a inovácie a zároveň posilniť environmentálne a sociálne normy Únie vrátane ochrany spotrebiteľa;

Využitie príležitostí súčasného systému

9. VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby ďalej posilňovali voľný pohyb tovaru a služieb v rámci jednotného trhu prostredníctvom harmonizácie a vzájomného uznávania;
10. VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby odstránili zbytočné administratívne povinnosti a predchádzali im, a to aj pokračovaním iniciatívy Komisie na zníženie požiadaviek na podávanie správ aspoň o 25 %, najmä v prípade MSP, a zároveň zabezpečili, aby možnosti zjednodušenia a zníženia neštípili jednotný trh ani neohrozili politické ciele Únie a environmentálne a sociálne normy;
11. ZDÔRAZŇUJE, že účinný regulačný rámec závisí od správneho a včasného vykonávania a presadzovania; vzhľadom na to VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby zefektívniili, posilnili a v plnej miere využili potenciál všetkých existujúcich nástrojov politiky a presadzovania; ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité zabezpečiť, aby sa štrukturálne prekážky identifikované sieťou SOLVIT a pracovnou skupinou SMET riešili efektívnejšie; VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby zamerali svoje úsilie na presadzovanie existujúcich právnych predpisov vrátane prevencie a riešenia zbytočnej regulácie, a ZDÔRAZŇUJE potrebu dosiahnuteľných cieľov a pragmatických lehôt na vykonávanie nových legislatívnych aktov;
12. NABÁDA Komisiu, aby pokračovala v neustálom monitorovaní stavu jednotného trhu a konkurencieschopnosti prostredníctvom ročného cyklu politík a poukazovala na pretrvávajúce problémy, ktoré by bolo potrebné riešiť; NAVRHUJE zahrnúť dlhodobé ciele a výsledky do výročnej správy o jednotnom trhu a konkurencieschopnosti;

Príprava podmienok pre lepšiu právnu reguláciu

13. ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné, aby príslušné legislatívne iniciatívy, ako aj vykonávacie a delegované akty, v prípade ktorých sa očakáva významný vplyv, boli sprevádzané včasným, konzistentným a vysokokvalitným posúdením vplyvu *ex ante*, ktoré spĺňa všetky príslušné testy, a VYZÝVA Komisiu, aby rešpektovala tieto prvky:
- i) integrovaným a pragmatickým spôsobom zabezpečiť synergie kontrol posúdenia vplyvu, najmä hospodárskych, sociálnych a environmentálnych testov, kontroly konkurencieschopnosti a testu MSP s osobitným zameraním na regionálny, územný a miestny rozmer, a to aj v prípade najvzdialenejších alebo menej rozvinutých regiónov;
 - ii) systematicky zohľadňovať kumulatívne vplyvy nových povinností, a to aj na úrovni členských štátov, ako aj zabrániť regulačnej duplicite alebo nejednotným ustanoveniam, najmä na odvetvovej úrovni, pri súčasnom zachovaní a posilnení environmentálnych a sociálnych noriem Únie vrátane ochrany spotrebiteľa;
 - iii) zohľadňovať dynamické posúdenia vplyvu a kontroly, ktoré objasňujú možnosti politiky a umožňujú v čo najväčšej miere merať ich vplyv;
 - iv) posudzovať v súlade s medzinárodnými záväzkami Únie a požiadavkami WTO prípadné normy v oblasti zdravia, životného prostredia a ľudských práv uplatniteľné v Únii a v tretích krajinách;
14. PRIPOMÍNA zásadný prínos včasných a primeraných konzultácií so sociálnymi partnermi, občianskou spoločnosťou a zainteresovanými stranami v súvislosti s iniciatívami Komisie, pričom sa pri zbere kľúčových informácií rešpektuje zásada „jedenkrát a dost“;
- ZDÔRAZŇUJE potrebu kvalitatívnych výziev na predkladanie dôkazov;

15. PODČIARKUJE, že opatrenia v oblasti jednotného trhu by mali byť založené na faktoch a potrebách podnikov, pracovníkov a občanov a mali by viesť ku konkrétnym opatreniam na odstránenie neodôvodnených alebo neprimeraných prekážok a predchádzanie týmto prekážkam vrátane ďalšieho riešenia technických prekážok obchodu v rámci jednotného trhu; VÍTA cenné príspevky zainteresovaných strán o konkrétnych prekážkach, s ktorými sa stretávajú v praxi, a VYZÝVA Komisiu, aby tieto príspevky dôkladne zanalyzovala na účely novej stratégie;
16. ZDÔRAZŇUJE, že experimentálne doložky a regulačné sandboxy sú užitočnými nástrojmi pre odolný regulačný rámec priaznivý pre inovácie a založený na dôkazoch, ktorý môže stimulovať konkurencieschopnosť; PODČIARKUJE, že experimentálne doložky a regulačné sandboxy musia rešpektovať najmä zásadu predbežnej opatrnosti a pozitívne prispievať k integrácii jednotného trhu;

Stavanie na zásadách jednotného trhu

17. ZDÔRAZŇUJE potrebu zaručiť rámcové podmienky, ktoré umožnia MSP inovovať, rozširovať sa a prosperovať, ako aj zabezpečiť priaznivé podnikateľské prostredie, ktoré podnikom a najmä MSP umožní v plnej miere využívať príležitosti jednotného trhu, a to aj podporou zásady „myslieť najskôr na malých“, najmä pri navrhovaní nových a hodnotení existujúcich právnych predpisov, a zásady „jedenkrát a dost“ pri zbere informácií; ZDÔRAZŇUJE, že vysoká inflácia má vplyv na prahovú hodnotu týkajúcu sa MSP, ktorou je potrebné sa zaoberať;
18. ZDÔRAZŇUJE význam využívania digitálnych nástrojov prostredníctvom systematizácie prístupu „digitálne služby ako štandard“ a UZNÁVA potenciál digitalizácie procesov pri zjednodušovaní dodržiavania predpisov, ako sú procesy v oblasti uznávania odborných kvalifikácií a cezhraničného poskytovania služieb; v tejto súvislosti VYZÝVA členské štáty, aby zlepšili implementáciu jednotnej digitálnej brány a svoju účasť v súvislosti s očakávanou európskou peňaženkou digitálnej identity;
19. VYZÝVA Komisiu, aby v prospech spotrebiteľov a spoločností účinne riešila nekalé obchodné praktiky, ako je dvojaká kvalita potravín, a cezhraničné činnosti medzi podnikmi narúšajúce trh; VYZÝVA na zabezpečenie účinnej ochrany spotrebiteľov a posilnenia ich postavenia, aby mohli aktívne prispievať k spravodlivej zelenej a digitálnej transformácii;

III. Posilnenie potenciálnych prínosov jednotného trhu

Investície do spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie

20. ZDÔRAZŇUJE, že súčasne so zabezpečovaním rovnakých podmienok na jednotnom trhu a ich presadzovaním na celom svete je v záujme podpory spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie a stimulácie rastového potenciálu európskych podnikov potrebné mobilizovať kombináciu súkromného aj verejného financovania vrátane vytvorenia skutočne integrovaných európskych kapitálových trhov a že rozpočet Únie a skupina EIB naďalej zohrávajú dôležitú úlohu; ZDÔRAZŇUJE, že je naliehavo potrebné posilniť globálnu konkurencieschopnosť a atraktívnosť Únie;
21. VYZÝVA Komisiu, aby vykonala hĺbkovú analýzu existujúceho legislatívneho rámca pre verejné obstarávanie v záujme odolného a udržateľného verejného obstarávania a účinnej hospodárskej súťaže s cieľom posúdiť, či je v období 2024 – 2029 potrebná revízia hlavných záväzkov, ktoré EÚ prijala na dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja do roku 2030, a aby zároveň podporovala spravodlivé zaobchádzanie s európskymi dodávateľmi;

Plnenie cieľov v oblasti cezhraničných služieb a podpora vysokokvalitných pracovných miest

22. ZDÔRAZŇUJE, že v oblasti služieb sa nachádzajú významné nevyužitú príležitosti, a PODČIARKUJE, že je potrebné odstrániť fragmentáciu a zjednodušiť pravidlá cezhraničného poskytovania služieb, ktoré sa neobmedzujú len na rozsah pôsobnosti smernice o službách, s cieľom naplno využiť príležitosti v odvetví služieb a zároveň zabezpečiť práva pracovníkov, a to:
- i) zameraním sa na horizontálne a hospodársky významné služby, najmä pokiaľ ide o odborné a obchodné služby, vzhľadom na servitizáciu;
 - ii) vykonávaním konkrétnych opatrení s konkrétnymi krokmi na odstránenie prekážok, pokiaľ ide o služby vo všetkých ekosystémoch a príslušných odvetviach;
23. ZDÔRAZŇUJE cenný prínos sociálneho hospodárstva k posilneniu jednotného trhu tým, že sa spravodlivá zelená a digitálna transformácia stáva inkluzívnejšou a viac prepojenou s miestnymi komunitami;

24. PODČIARKUJE, že je dôležité kombinovať udržateľný rast a konkurencieschopnosť so spravodlivými pracovnými podmienkami, sociálnym pokrokom a rovnakými príležitosťami prostredníctvom intenzívnejšieho plnenia hlavných cieľových hodnôt na rok 2030;
25. PRIPOMÍNA závery Rady o ročnom prieskume udržateľného rastu a spoločnej správe o zamestnanosti na rok 2023⁹, v ktorých sa zdôrazňuje, že vzhľadom na súčasné a nadchádzajúce výzvy je dôležité, aby sa s náležitým ohľadom na príslušné právomoci a zásady subsidiarity a proporcionality uplatňovali politiky, ktoré sú v súlade so zásadami Európskeho piliera sociálnych práv;
26. OPÄTOVNE ZDÔRAZŇUJE význam dostupnosti, rozvoja a udržania vysokokvalifikovanej pracovnej sily s cieľom ďalej zlepšovať fungovanie jednotného trhu a predchádzať nedostatku pracovných síl; preto VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili prístup ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu, odbornej príprave, rekvalifikácii a zvyšovaniu úrovne zručností a k celoživotnému vzdelávaniu pre všetkých, aby podporovali vysokokvalitné pracovné miesta a zlepšovali pracovné podmienky a zároveň zabezpečili spravodlivú a účinnú profesijnú mobilitu a uznávanie odborných kvalifikácií v Únii; ZDÔRAZŇUJE potrebu podporovať posilnené kolektívne vyjednávanie a sociálny dialóg a úlohu sociálnych partnerov s cieľom zabezpečiť pružné a inkluzívne prispôsobenie sa nadchádzajúcim zmenám na európskom trhu práce, ako sú demografické zmeny;
27. PODČIARKUJE potrebu začleniť výskum, inovácie a vzdelávanie do centra jednotného trhu pri súčasnom rešpektovaní právomocí členských štátov, čím sa posilní účinnejšia valorizácia vedomostí, spoločenský vplyv a prenikanie na trh, a to využívaním pákového efektu v oblasti investícií do výskumu a inovácií;

Podpora odolných dodávateľských reťazcov v rámci Únie a na celom svete

28. ZDÔRAZŇUJE potenciál zvýšeného voľného pohybu materiálov, výrobkov a služieb vytvorený posilnením obehového hospodárstva Únie, najmä riešením príslušných prekážok v odvetví recyklácie; v tejto súvislosti VYZÝVA, aby sa v súlade s pravidlami WTO zabezpečili rovnaké podmienky, ak výrobky dovážané na jednotný trh spĺňajú všetky relevantné normy týkajúce sa zdravia ľudí, rastlín, zvierat a ochrany životného prostredia, a to prostredníctvom účinného vykonávania a presadzovania príslušných právnych predpisov, ako je nariadenie o ekodizajne;

⁹ ST 6681/23 + COR 1.

29. ZDÔRAZŇUJE, že prosperujúca a klimaticky neutrálna Únia potrebuje konkurencieschopný priemysel so silnou výrobnou základňou, ktorá sa opiera o plne fungujúci jednotný trh, pričom sa zachovávajú skutočne rovnaké podmienky, a VYZÝVA na komplexný, na budúcnosť orientovaný a proaktívny rámec európskej priemyselnej politiky, ktorý pomôže budovať zelenú, digitálnu a odolnú budúcnosť Európy;
30. ZDÔRAZŇUJE, že monitorovanie, predvídanie a zmierňovanie rizík dodávateľského reťazca, riešenie strategických závislostí a zaistenie hospodárskej bezpečnosti je pre Úniu nevyhnutné;
31. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité presadzovať ambicióznú, spoľahlivú, otvorenú a udržateľnú obchodnú politiku, ktorá umožňuje spravodlivé obchodné dohody, otvára trhy tretích krajín pre európske podniky, bráni záujmy Únie, umožňuje rozvíjať odolné a spoľahlivé dodávateľské reťazce, zaručuje skutočne rovnaké podmienky a vytvára príležitosti na recipročný prístup na trh; PODČIARKUJE potrebu posilniť multilaterálny a otvorený obchodný systém založený na pravidlách, ktorého jadrom je WTO;
32. ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné ďalej rozvíjať strategický prístup Únie k medzinárodnej normalizácii¹⁰ s cieľom zabezpečiť postavenie Únie ako globálneho priekopníka pri stanovovaní noriem a zároveň podporovať jej vedúce postavenie v kľúčových technológiách, najmä v kontexte spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie; s cieľom podporiť vypracovanie noriem, ktorými sa zabezpečia budúce trhové a praktické riešenia založené na novom legislatívnom rámci, VYZÝVA Komisiu, aby:
- i) monitorovala vývoj a zlepšovala fungovanie európskeho systému normalizácie vrátane včasných citácií harmonizovaných noriem v Úradnom vestníku EÚ;
 - ii) podporovala aktívnejšiu účasť notifikovaných orgánov a európskych normalizačných organizácií, ako aj zainteresovaných strán ovplyvňujúcich medzinárodné normy, najmä európskych podnikov vrátane MSP;
 - iii) podporovala európsku podnikateľskú komunitu vrátane MSP pri koordinovanom vypracúvaní noriem vysokej kvality na medzinárodnej úrovni v súlade so zásadami WTO;

¹⁰ COM 2022/31 final.

IV. Výzva na spoločný postup

33. VYZÝVA Komisiu, Radu a členské štáty, aby nadviazali na tieto závery Rady v záujme neustáleho zlepšovania a integrácie jednotného trhu prostredníctvom ročného cyklu politík pre jednotný trh a konkurencieschopnosť; VYZÝVA Komisiu, aby vychádzala zo zlepšenej výročnej správy o jednotnom trhu a konkurencieschopnosti, ktorá odráža praktiky podnikov a občanov a výzvy, ktorým čelia;
34. VYZÝVA Komisiu, aby do júna 2025 prijala novú horizontálnu stratégiu pre modernizovaný jednotný trh s cieľom znížiť fragmentáciu a dobudovať jednotný trh vo všetkých oblastiach politiky vrátane plánu s jasnými harmonogramami a míľnikmi pre naliehavé a konkrétne opatrenia vo všetkých oblastiach politiky na základe faktov a potrieb podnikov, sociálnych partnerov, zainteresovaných strán a občanov so zameraním na zbytočné, nesúdržné alebo zaťažujúce pravidlá;
35. VYZÝVA Komisiu, aby vypracovala technické a faktické analýzy odporúčaní uvedených v správe na vysokej úrovni vo všetkých relevantných oblastiach politiky, a vyzýva členské štáty a Komisiu, aby tieto odporúčania dôkladne preskúmali a identifikovali kľúčové odporúčania; súčasné a budúce predsedníctva Rady budú pokračovať v práci na identifikovaných odporúčaní na základe týchto analýz s cieľom vytvoriť priestor bez vnútorných hraníc, v ktorom sa zabezpečí voľný pohyb tovaru, osôb, služieb a kapitálu v prospech všetkých;
36. VYZÝVA nadchádzajúce predsedníctva Rady, aby zabezpečili nadviazanie na tieto závery v úzkej koordinácii s príslušnými pracovnými skupinami.